

POSTANOWIENIE

21 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 21 sierpnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J. R.

z udziałem A. L.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej J. R.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 16 lutego 2023 r., XVI Ca 1279/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy J. R. od Sądu Okręgowego w Gdańsku z 16 lutego 2023 roku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Dlatego w przypadku powołania się na oczywistą zasadność należy wyjaśnić, na czym oczywistość polega w danym przypadku oraz uzasadnić to twierdzenie. Nie wystarczy samo wymienienie przepisów prawa i odwołanie się do uzasadnienia zarzutów skargi. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja

2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20; z 26 października 2023 r., I CSK 55/23; z 29 listopada 2023, I CSK 5788/22).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej postulowana przez wnioskodawcę sprowadzała się do kwestionowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji. Autor skargi kasacyjnej zrzucał naruszenie art. 382 k.p.c. przez pominięcie wymienionych dowodów, jednocześnie przyznając w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, że Sąd te dowody wymienia w uzasadnieniu orzeczenia, jednak „pomiął te dowody przy dokonywaniu merytorycznych ustaleń”.

Należy zatem przypomnieć, że stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Stąd też podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Zarzutem takim jest nie tylko zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., lecz także przepisów regulujących sposób ustalania faktów. Każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z tą podstawą faktyczną, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny. Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego oddalono, mając na względzie, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż nie ma podstaw do zasądzenia takich kosztów uczestnikowi postępowania, który w odpowiedzi na skargę kasacyjną powiązał wniosek o przyznanie kosztów wyłącznie z rozstrzygnięciem przez siebie postulowanym i nie dostrzegł przesłanek innego rozstrzygnięcia (w tym przypadku - odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2016 r., II CSK 429/15 i powołane w nim orzecznictwo). W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestniczka wniosła jedynie o jej odrzucenie lub oddalenie skargi kasacyjnej i z takim wnioskiem powiązała zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

M.L.

[ał]